

fuldstændig enigt om desuagtet at tilraade Thinget at gaa ind paa den forandrede Inddeling, netop paa Grund af den store Fordel, som var forbunden dermed. Det forekommer mig, at de store Fordele blive lige store, enten vi faae dem i Forbindelse med Sverig alene eller i Forbindelse med Sverig og Norge, men det er maasse ikke blevet ret klart, hvad det er for store Fordele, der ere forbundne med Titalsdelingen, og jeg vil da fortellig anføre dem. For det Første er Obergangen i og for sig meget let, og dernæst medfører den i den daglige Beregning ikke alene for Handlende, men for enhver, som i sin Bedrift kommer til at bruge Penge — og det gjør dog de fleste Mennesker — en ganske umaadelig Lettelse derved, at den aldeles frier os for Alt, hvad vi i vore Skoler have lært at kalde Regning med benævnte Tal — jeg veed ikke at udtrykke mig paa en tydeligere Maade. Naar jeg nemlig skal lægge sammen eller trække fra eller multiplicere eller dividere, saa har jeg jo dette at gjøre med: saamange Rigsdaler, saamange Mark, saamange Skilling, som jeg skal lægge sammen, trække fra osv. Naar jeg nu skal gjøre dette, saa maa jeg hver Gang, efter at have taget en af disse Sorter og udført Regningen med den, forvandle den til noget Andet, idet jeg enten maa dividere den eller multiplicere den med et bestemt Tal, og saaledes fremdeles. Det er dette, som er Hemmeligheden ved Regning med benævnte Tal, og det er dette, som man slipper for ved Titalsystemet, thi der gjøres det Altsammen ved Hjælp af et Komma imellem Enheden og Tiendedelene og imellem Tiendedelene og Hundrebedelene, og man lægger sammen og trækker fra, multiplicerer og dividerer uden Hensyn til dette Komma, idet man kun agter paa at sætte Komma paa rette Sted. Derved bliver Alt, hvad der kaldes Regning, og Alt, hvad der kaldes Bogføring, saa uendelig simpelt, og saaledes har det da ogsaa vist sig, at man i hele den civiliserede Verden — med Undtagelse af et Land, hvor man paa en ganske besynderlig Maade undertiden hanger fast ved gamle tilvante Indretninger, nemlig i England — i Løbet af de sidste 80 Aar beständig er gaaet videre i denne Retning. Alle vore Nabolænder have gjort det, og selv her i Landet have vi jo begyndt at gjøre Forandringer dertil i 1858, da vi forandrede Inddelingen af vort Pund. Altsaa, mine Herrer, De ville se, at det er en Forandring, som i og for sig ikke er vanskelig og ikke vil medføre stort Bryderi, men vil være til overordentlig stor Fordel for Befolkningen i det Hele, naar der er gaaet en ganske kort Overgangstid, hvori det volder lidt Vanskelighed. Jeg tror derfor, at vi ganske rolig kunne raade til, at denne Forandring nu bliver foretaget, og det saa meget mere, som det erede Mindretal jo selv er af den Mening, at naar vi kunde faae en Konvention med Sverig og Norge, saa skulde vi tage den. Men saa siger jeg: Er her en saa god

Leilighed, som der er, nemlig ved en Konvention med Sverig, saa er der virkelig ingen Grund til at vente paa, at Norge kommer med. I hvert Tilfælde vil jeg sige, at det erede Mindretals Forslag i en anden Henseende har begaaet en i mine Dine meget alvorlig Feil ved at holde fast paa Regningsenheden, det vil sige paa Rigsdaleren, og ikke at ville forandre den til 2 Kroner; thi, mine Herrer, det er dog indrømmet af Alle og ogsaa af den erede Ordfører i Dag, at det, at sætte 2 Kroner i Stedet for 1 Rd., dog var Noget, som ikke kunde volde Befolkningen nogen Vanskelighed. Men nu skulde de høre mine Herrer, hvilke Grunde der er for hellere at vælge en Krone, altsaa den nuværende Tremark til Regningsenhed end at blive staaende ved Rigsdaleren. For det Første vil jeg sige, at det for den fattige Befolkning er et meget stort Gode at have en lav Regningsenhed, navnlig naar den tillige kan blive inddelt i Hundrebedele. Derfor vi faae Kronen delt i Hundrebedele, vil det være en meget stor Fordel for den fattigere stillede Befolkning, som nu allerede taber derved, at Rundsinddelingen ikke falder sammen med Myntinddelingen. De kunne ikke faae et Lod, men faae kun 3 Kvint, og komme til at betale for 1 Lod. Dertil kommer, at den laveste Mynt, vi have, ikke er den hele Skilling, men kun den halve; derved betegne vi vor laveste Mynt som en saadan, der kun bruges i Andagelstilsælde, og derfor ville vi finde, at Halvskillingen nu ikke har noget Omløb i Landet af nogen som helst Betydning. Naar vi derimod faae Skillemyntenheden en Dre, den enkelte Dre, som er een, er det at vente, at den vil faae en meget større Udbredelse og Anvendelse til stort Gavn for den fattige Befolkning fremfor det nuværende System i alle Kjøb i smaa Kvantiteter. Jeg skal anføre Dem endnu nogle Ting, som jeg haaber, at de Herrer ville finde aldeles afgjørende. Hvert af vore Nabolænder Sverig og Norge har nu sin Regningsenhed; den er forskjellig, saavel indbyrdes som fra vor, men vi kalde alligevel i alle tre Lande Enheden Rigsdaler. Sverigs Enhed er Rigsdaleren, Norges Enhed er Rigsdaleren, Danmarks Enhed er Rigsdaleren, men disse tre Rigsdalere ere meget forskellige. Løbe De Dem nu, at vi faae et fremtidigt System, hvor Mynterne blive ganske ens, saaledes som den erede Ordfører har stillet os i Udfigt, ville De altsaa se, at vi komme i det Tilfælde, at naar vore Mynter, som ere paa treve 1 Rigsdaler, komme over til Sverrig, kan det opfattes af de Svenske, som om det var 1. Rigsdaler svensk. Jeg har mange Gange været Vidne til, at man har været i Uvisshed om, hvorvidt Prisens Opgivelse i Sverig lod paa danske eller svenske Rigsdalere, og dette vil endnu mere blive Tilfældet, dersom Omløbet af de gjenfaldige Mynter paa Grund af, at Mynterne blive fuldkommen lige, bliver udvidet. Dertil kommer endnu, at dersom